

IZVJEŠTAJ O JEDNOGODIŠNJEM RADU
DRUŠTVA ZA PSIHOLOŠKU POMOĆ
(ožujak 2012. – ožujak 2013.)

I. Funkcioniranje Društva

Rad upravnih i stručnih tijela

U izvještajnom su periodu održane 3 sjednice Upravnog odbora. Prezentirane su aktualne informacije o projektima i aktivnostima Društva, raspravljene mogućnosti i problemi vezani za provedbu pojedinih projekata i prijave projekata na natječaje, donesene odluke u vezi s kadrovskim promjenama u uredu i Upravnom odboru, razmotreni strateški pravci djelovanja DPP-a i moguće promjene u organizacijskoj strukturi, prihvaćen godišnji izvještaj o radu i financijski izvještaj te donesena odluka o datumu održavanja godišnje Skupštine.

Članstvo

Između dviju godišnjih Skupština nije bilo prijema novih članova te je i dalje 48 redovitih članova Društva. Šesnaest članova bili su protekle godine vrlo aktivni u projektima i djelatnostima Društva.

Osoblje Društva

I u prošloj godini je došlo do promjena u osoblju Društva. Zbog nepovoljne financijske situacije raskinut je radni odnos s tajnicom Centra Modus Snježanom Jevšovar Knežević, a njezin posao obavlja koordinatorica Jasminka Fuchs uz pomoć vježbenice Lane Gjurić koja je angažirana u sklopu HZZ-ovog programa stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Trenutno su u DPP-u 4 osobe u punom radnom odnosu te jedna psihologinja-vježbenica.

Financijsko poslovanje

Zbog očekivanog manjeg priliva sredstava u prošloj godini, uložili smo poseban napor u smanjivanje rashoda kako bi oni bili na razini planiranih prihoda. Tako su, u odnosu na prethodnu godinu, rashodi smanjeni za 38%. S obzirom na godišnji financijski plan, prihodi su bili 18% manji, a rashodi 9% veći. U strukturi prihoda udio inozemnih donacija bio je 18% (sredstva iz IPA projekta i WHO-Makedonija), 13% su prihodi iz proračuna (natječaji putem ministarstava), 20% smo dobili od grada Zagreba na natječajima za udruge, a 40% su prihodi od vlastitih djelatnosti (3. hrvatska konferencija o superviziji, seminari, pružanje usluga u Modusu te prodaja knjiga).

U odnosu na prethodnu godinu struktura prihoda je znatno drugačija u smislu da je prihod od inozemnih donacija bitno manji (MATRA financiranje je završilo u 2011. godini, a IPA projekt je počeo tek krajem godine), pa je udio prihoda od vlastite djelatnosti znatno veći. Zbog prihoda od vlastite djelatnosti Društvo je i dalje u sustavu obveznika PDV-a što se nepovoljno odražava na cijene naših usluga u odnosu na udruge i pojedince koji nisu u sustavu PDV-a. Osim toga, 27. 12. 2012. Ministarstvo financija nas je uvrstilo u obveznike poreza na dobit što dodatno ugrožava naš financijski status. Uložili smo žalbu na to rješenje te čekamo na konačnu odluku Ministarstva financija. Ako prihode od aktualnog IPA projekta vremenski rasporedimo sukladno dinamici plaćanja, onda smo na kraju godine imali negativnu razliku prihoda i rashoda u iznosu od 386.294,00 kn. Negativna razlika se ponavlja drugu godinu zaredom, a s obzirom na dugotrajne natječajne cikluse EU programa, veći priliv sredstava možemo očekivati tek 2014. godine pod uvjetom da naši prijavljeni projekti budu prihvaćeni. Zahvaljujući kumuliranom višku prihoda iz ranijih godina, saldo fonda DPP-a je i dalje pozitivan.

Poduzeće "Sinapsa d.o.o", koje je u potpunom vlasništvu DPP-a, i protekle je godine bilo u financijskom mirovanju s minimalnim prometom na računu.

Centar za djecu, mlade i obitelj *Modus*, ulazi u svoju desetu godinu djelovanja u zajednici. Financijsku potporu za rad Modusa u 2012. godini dobili smo, putem natječaja za programe udruga, od grada Zagreba (195.000 kn), MSPiM (20.000) te Ureda za udruge (20.000 kn) te naplatom usluga od klijenata (77.386 kn bez PDV). Ovi prihodi (ukupno 312.386 kn) čine oko 45% realno potrebnog budžeta Modusa. Drugim riječima, ne omogućuju povratak Modusa na razinu djelovanja kakva je bila u prvih 6 godina.

II. Stručne aktivnosti i projekti Društva

Protekle godine je u provedbi svih aktivnosti i projekata Društva, osim zaposlenika, sudjelovalo i 32 vanjskih suradnika u ugovornom odnosu.

1. Psihosocijalne usluge

Psihosocijalne usluge pružamo u našem Centru za djecu, mlade i obitelj *Modus*. Programi za djecu, adolescente i roditelje uključuju *individualne i grupne oblike psihosocijalnih intervencija*. *Savjetovalište Modusa* nudi individualno, partnersko i obiteljsko savjetovanje, obiteljsku terapiju i obiteljsku medijaciju. Od grupnih programa aktivni su bili sljedeći: *Svađa na vidiku – promijeni spiku, Pinklec, Taboo, Kako da učenje ne bude mučenje, Psihosocijalni tretman maloljetnih počinitelja nasilja*, te *Psihosocijalni tretman počinitelja obiteljskog nasilja (do ožujka 2012.)*.

Usluge *Modusa* koristilo je ukupno 272 klijenta. Usluge Savjetovališta koristio je 201 klijent i s njima je održano ukupno 709 susreta. U 4 grupna programa: *Svađa na vidiku – promijeni spiku* (12), *Kako da učenje ne bude mučenje* (6), *Taboo* (6), *Pinklec* (7) bilo je ukupno 31 korisnik, dok je u psihosocijalnom tretmanu počinitelja obiteljskog nasilja bilo 32 korisnika (21 počinitelj i 11 žrtava). U tijeku je psihosocijalni tretman *maloljetnih počinitelja nasilja* s grupom od 8 klijenata.

Svi stručnjaci koji rade s klijentima imali su redovite supervizije, održano je ukupno 36 sati supervizije (odnosno 12 trosatnih supervizijskih susreta).

U realizaciji Modusovih programa u prošloj godini je, osim jedne stalno zaposlene osobe, bilo angažirano 9 vanjskih suradnika, jedna psihologinja-vježbenica, te 2 apsolventice koje u večernjim satima dežuraju u Modusu.

Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji.

Zbog neriješenog problema financiranja ovog tretmana u ožujku 2012. godine smo, nažalost, nakon 6 godina rada, morali obustaviti provedbu tog tretmana. Nepodmireni dug Ministarstva pravosuđa iznosi 59.726,35 kn još iz 2011. godine. Pri tome treba naglasiti da smo troškove provedbe 9 posljednjih grupa pokrili sredstvima DPP-ovih projekata. Od 2008. – 2010. godine od Ministarstva pravosuđa smo naplatili ukupno 196.783,05 kn što je svega 12% od ukupne vrijednosti provedenog tretmana u periodu od 2005. godine do danas. Preostalih 88% sredstava osigurali smo sami iz DPP-ovih projekata. Budući da od početka 2012. godine DPP nema osiguran ni jedan projekt iz kojega bismo mogli sufinancirati tretmanski rad s počiniteljima obiteljskog nasilja, u ožujku 2012. godine dovršili smo tretman koji je počeo krajem 2011. godine, a svih 149 klijenata koji su bili na čekanju, vratili smo sudovima. O svemu smo u nekoliko navrata informirali Ministarstvo i predlagali sastanke kako bismo zajednički potražili rješenja problema, ali nema odgovara na naše dopise i već godinu dana nemamo nikakvih službenih informacija o planovima Ministarstva u vezi s provedbom tog tretmanskog programa.

Psihosocijalni tretman maloljetnih počinitelja nasilja.

Zahvaljujući sredstvima Ureda za udruge RH u iznosu od 20.000 kn, krajem 2012. započela je provedba programa s grupom od 8 maloljetnih počinitelja nasilja upućenih iz centara za socijalnu skrb. To je druga grupa maloljetnika s kojom provodimo tretman, a tako prikupljena iskustva iskoristit ćemo za daljnji razvoj tog tretmanskog programa.

- Psihološke krizne intervencije su, također, redovita djelatnost, uz smanjeni angažman DPP-a jer krizne intervencije u sustavu obrazovanja provode timovi formirani u sklopu tog sustava, a DPP se aktivnije uključuje samo kod intervencija izvan sustava obrazovanja. Prošle godine smo evidentirali 8 kriznih intervencija: 2 u osnovnim školama u Zagrebu (samoranjavanje učenika vatrenim oružjem, te prometna nesreća u kojoj su smrtno stradali učenik 2. razreda i njegov otac), 4 intervencije u bankama (oružane pljačke), te dvije intervencije: Pliva d.d. (eksplozija i požar, jedan preminuli radnik i 2 teško ozljeđena) i Zvijezda d.d. (2 poginula radnika – trovanje sumporovodikom prilikom čišćenja septičke jame).

2. Edukacijska djelatnost

Programi izobrazbe i supervizije u Hrvatskoj

- Za potrebe *Hypo-Alpe-Adria* banke održali smo dva seminara: „*Ljutnja/agresija i kako izaći na kraj s teškim ljudima*“ (2-dnevni seminar) i seminar „*Kako motivirati suradnike – jačanje motivacije za rad*“ (2 + 1 dan).
- S menadžerima *Zagrebtransa d.o.o.* provedena je edukacija kroz 5 radionica, svaka u trajanju od 5 sati, odnosno ukupno 25 sati.
- Za voditelje smjena iz *policijskih postaja i prekršajne suce s područja Zagreba* održali smo seminar o dosadašnjim iskustvima provedbe psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji te o poboljšanju kriterija za izricanje mjere tretmana.
- S prekršajnim sucima *Prekršajnog suda u Zagrebu* održali smo 3-satnu radionicu na temu pojašnjavanja kriterija za izricanje mjere psihosocijalnog tretmana počiniteljima obiteljskog nasilja.
- Za stručnjake *Centra za psihosocijalnu pomoć i podršku osobama koje žive s HIV-om* Klinike za infektivne bolesti „*Dr. Fran Mihaljević*“ u Zagrebu održali smo ciklus od 6 grupnih i 5 individualnih supervizijskih susreta.
- Krajem godine započela je realizacija našeg prvog IPA projekta. U sklopu programa IPA IV., Komponenta – Razvoj ljudskih potencijala, darovnice „Unapređenje pristupa održivom zapošljavanju dugotrajno nezaposlenih visoko obrazovanih osoba“ (EuropeAid/131871/M/ACT/HR), dobili smo bespovratna sredstva za provedbu projekta „*Povećanje zapošljivosti stručnjaka pomagačkih zanimanja*“. Cilj projekta je povećati zapošljivost nezaposlenih stručnjaka pomagačkih zanimanja. To će se postići povećanjem njihovih profesionalnih kompetencija za savjetovanijski rad i izravni pomagački rad s ljudima. Pretpostavka je da će se tako povećati konkurentnost tih stručnjaka na tržištu rada i vjerojatnost njihovog zapošljavanja, jer će poslodavci dobiti stručnjake koji odmah mogu početi raditi na višoj i zahtjevnijoj razini izravnog rada s ljudima. Izravni korisnici projekta su 35 stručnjaka pomagačkih struka (psiholozi i socijalni radnici) koji nemaju radnog iskustva u struci ili su bili nezaposleni dulje od godinu dana. Glavne aktivnosti projekta čine četiri programa stručnog usavršavanja:
  - (1) Izobrazba za unapređenje savjetovanijskog rada i izravnog pomagačkog rada s ljudima;
  - (2) Razvoj vještina za uspješnije predstavljanje poslodavcima kod traženja posla;
  - (3) Izobrazba za vođenje u traženju posla (*job coaching*);
  - (4) Izobrazba za samozapošljavanje.Projekt realiziramo u partnerstvu s Pravom formulom d.o.o., Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i gradom Zagrebom. Ukupni budžet projekta je 155.231 EUR (ili 1.176.648 kn),

a trajanje 18 mjeseci. EU sudjeluje u financiranju projekta s iznosom od 146.243,76 EUR-a, a preostali iznos osigurali su Grad Zagreb i HZZ.

U prosincu 2012. započela je provedba prvog programa stručnog usavršavanja – održan je prvi modul (3 dana) od planiranih 8 modula (ili 21 dan izobrazbe), a do početka ožujka održana su još 3 modula.

Programi izobrazbe i konzultacije ostvareni u inozemstvu

- Kao nastavak provedene izobrazbe za psihosocijalni tretman počinitelja obiteljskog nasilja u Makedoniji, DPP je u svibnju 2012. proveo dvodnevnu superviziju tretmanskog centra u Skopju te jednodnevnu evaluacijsku radionicu s polaznicima izobrazbe i svim ključnim dionicima u projektu. Time je završen projekt koji je financirala Svjetska zdravstvena organizacija – Ured u Skopju, a partneri su bili Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo rada i socijalne politike Republike Makedonije.

3. Istraživački projekti

- Dovršili smo realizaciju projekta „*Praćenje i evaluacija pružanja usluga žrtvama nasilja u obitelji smještenih u skloništa*“ u suradnji s Ministarstvom socijalne politike i mladih. Ciljevi ovog trogodišnjeg projekta bili su: (1) Pratiti i ocijeniti kratkoročnu i dugoročnu uspješnost usluga i pomoći žrtvama obiteljskog nasilja koje koriste smještaj u domovima i skloništima za žrtve obiteljskog nasilja; (2) Procijeniti učinkovitost intervencija za žrtve obiteljskog nasilja koje su smještene u domove i skloništa iz njihove korisničke perspektive i iz perspektive stručnjaka; (3) Procijeniti troškove usluga i pomoći vrlo ozbiljnim žrtvama obiteljskog nasilja koje koriste smještaj u domovima ili skloništima. U 2012. godini provedeno ukupno 69 intervjua: 38 intervjua s korisnicama, 15 intervjua sa stručnim suradnicama u skloništima i 16 intervjua sa stručnjacima u zajednici (CZSS i škole). U sve tri godine trajanja ovog istraživanja provedeno je ukupno 219 intervjua: 104 s korisnicama 8 skloništa, 82 sa stručnjakinjama iz skloništa i 8 s voditeljicama skloništa, te 25 intervjua sa stručnjacima u zajednici (17 u centrima za socijalnu skrb i 8 u školama). Početno prikupljanje podataka (prva vremenska točka) provedeno je s ukupno 47 korisnica, drugo (neposredno prije izlaska iz skloništa) s 30 korisnica, a treće intervjuiranje (9 – 12 mjeseci nakon izlaska iz skloništa) s 27 korisnica. Provedena je iscrpna kvalitativna i kvantitativna analiza prikupljenih podataka, a rezultati analize su prikazani i interpretirani u zasebnom evaluacijskom izvještaju.
- Nastavljena je provedba projekta „*Prevenција nasilja u mladenačkim vezama*“ u suradnji s Odsjekom za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, tako da je do kraja 2012. godine preventivne radionice završilo oko 10.000 učenika i učenica trećih razreda srednjih škola u raznim gradovima Hrvatske; započeti su pregovori s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta o uključivanju ovog programa u kurikulum zdravstvenog odgoja.

4. Stručni skupovi

U suradnji sa Studijskim centrom socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskim društvom za superviziju i organizacijski razvoj uspješno smo organizirali *3. hrvatsku konferenciju o superviziji „Postignuća i izazovi razvoja supervizije“*, Opatija, 18. – 20. 04. 2012. Na konferenciji je sudjelovao 271 stručnjak (iz Hrvatske i još 6 država). Održano je 5 plenarnih predavanja, 14 prezentacija u 3 simpozija, 15 izlaganja, 16 radionica i 3 okrugla stola.

Zaposlenici i članovi Društva su prošle godine aktivno sudjelovali na dva redovita stručna skupa:

- 20. godišnja konferencija hrvatskih psihologa, Dubrovnik, 4. – 10. 11. 2012., gdje smo održali okrugli stol „*Izazovi uvođenja psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji u Hrvatskoj*“ i izlaganja „*Evaluacija psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji*“ (D. Jusupović i D. Ajduković), „*Specifičnosti provedbe psihosocijalnog tretmana radi otklanjanja nasilničkog ponašanja sa ženama*“ (M. Ajduković), „*Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji u kontekstu psihosocijalnih usluga nevladine organizacije*“ (D. Jusupović i A. Uranija) i „*Postignuća, ograničenja i izazovi uvođenja psihosocijalnog tretmana u sustav*“ (D. Ajduković)

čime se DPP predstavio kao vodeća organizacija u području tretmana počinitelja nasilja u obitelji.

- 4. znanstveno-stručni skup Nasilje i mentalno zdravlje – interdisciplinarni pristup, Osijek, 29. 11. – 1. 12. 2012., gdje su članovi DPP-a organizirali okrugli stol „*Izazovi provođenja psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji*“ u kojem su sudjelovali predstavnici prekršajnog suda, policijske uprave, provoditelji tretmana iz Osijeka i psihijatar, a razmatrani su problemi u vezi s daljnjom provedbom tretmana.

5. Knjižnica

Broj (od preko 1,700 naslova) knjiga postepeno se povećava zahvaljujući sredstvima pojedinih projekata. Knjižnica je pretplaćena na 4 strana stručna časopisa.

6. Ostale aktivnosti

- Kao dio edukacije za provođenje psihosocijalnog tretmana počinitelja obiteljskog nasilja u BiH, grupa od 12 stručnjaka iz BiH bila je u studijskoj posjeti Zagrebu 19. – 21. 11. 2012. Tijekom posjete koju je organizirao DPP kolege iz BiH su se upoznali sa sustavom suzbijanja obiteljskog nasilja i nasilja nad ženama u Hrvatskoj, te s provedbom psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji.
- Krajem godine, 19. 12. u Modusu smo održali okrugli stol na temu „*Izazovi partnerskog roditeljstva nakon razvoda – stručnjaci u potrazi za odgovorima na pitanja roditelja*“. U diskusiji je sudjelovalo 10 stručnjaka: 3 iz DPP-a (Dean Ajduković, Martina Čarija i vježbenica Lana Gjurić), 2 iz CZSS – Dubrava (Jasna Cesarec i Vesna Cvijetić), te po jedna predstavnic Ureda pravobraniteljice za djecu (Davorka Osmak Franjić), Ministarstva socijalne politike i mladih (Vlasta Grgec Petroci), Poliklinike za zaštitu djece grada Zagreba (Bruna Profaca), te psihijatar s privatnom praksom Zlatko Bastašić. Moderatorica diskusije je bila Branka Sladović Franz, predstavnic Studijskog centra socijalnog rada.
- Članovi DPP-a i protekle su godine aktivno sudjelovati u različitim radnim skupinama i povjerenstvima ministarstava i Vlade RH, povjerenstvima Hrvatske psihološke komore i stručnim skupinama Koordinacije udruga za djecu.
- Tradicionalni božićno-novogodišnji domjenak DPP-a održan je 21. prosinca prošle godine.

III. Zaključak

I tijekom 2012. godine Društvo za psihološku pomoć djelovalo je uspješno u okviru svoje misije, statuta te kadrovskih i financijskih mogućnosti. Bili smo aktivni u naša dva najvažnija područja djelovanja – pružanje psihosocijalnih usluga i edukacija – a dovršili smo i opsežni evaluacijski projekt o pružanju usluga žrtvama nasilja u obitelji smještenih u skloništima. Redovite supervizije svih suradnika koji pružaju psihosocijalne usluge klijentima pokazuju visoki standard brige o stručnim suradnicima i kvaliteti njihovog tretmanskog rada. U financijskom smislu prošla godina je bila slabija od prosjeka zbog nekoliko razloga: IPA projekt je započeo u posljednjem kvartalu 2012. pa smo imali osjetno manji priliv sredstava iz inozemstva; i dalje nije riješen problem financiranja tretmana počinitelja obiteljskog nasilja i sve je manje raspoloživih sredstava na domaćim natječajima za udruge. Stoga smo bili prinuđeni značajno smanjiti rashode DPP (za oko 40% u odnosu na 2011. godinu) kako ne bismo ozbiljnije ugrozili likvidnost organizacije.

U Zagrebu, ožujak 2013.